

SVOBODNA SLOVENIJA

ASO (LETO) XXVI (20)
No. (števil.) 37

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES
14. septembra 1967

Jasna beseda

Severna Amerika je v vojni. Boj bide na dveh frontah. V Vietnamu proti komunističnemu napadalcu, doma pa proti vsem tistim, ki od ameriške vlade zahtevajo, da mora umakniti svojo vojsko iz Vietnama in ga prepustiti lastni usodi. Se pravi: ga izročiti komunistom, da bodo v njem vzpostavili svojo diktaturo, svoje politične nasprotnike pa pobili.

Amerika v Vietnamu ne brani svobode samo za južni Vietnam, ampak za ves svet. Zato v tem boju ne more in ne sme popustiti. Vsaka polovičarska rešitev bi bila samo zmaga komunizma, s katero bi si nezadržno utrli pot za nadaljnje prodiranje v svet.

Komunisti nočejo miru, ker hočejo doseči svoj cilj in preostalemu svetu vsiliti svojo diktaturo. Zato so doslej odklonili vsako ameriško mirovno ponudbo. Kot pravi napadalec se pa kljub temu svetu prikazuje kot borci za mir in napadajo Amerikance kot napadalec, čeprav so ti samo prihitali na pomoč državi, ki je od komunistov nevarno ogrožena.

Da komunisti Amerikance napadajo kot napadalec, da od njih zahtevajo, da morajo umakniti svojo vojsko iz južnega Vietnama, je razumljivo. Nerazumljivo pa je, da take zahteve prihajajo z demokratske strani. Se manj razumljivo, da takih zahtev nikdar ne spremlja obsodba komunističnega napadalec ter poziv svetovnemu komunizmu, naj preneha s svojo napadalnostjo, naj ustavi pošiljanje orožja v Vietnam, naj preneha s hujškanjem na vojno, naj pristane na mirovne razgovore in na sklenitev poštenega mira, ki bi zagotovil neodvisnost južnemu Vietnamu ter utrdil mir na svetu.

V zadnjem času je o vietnamski vojni govoril v Rochesteru, N. Y., tudi znani ameriški škof Fulton Sheen. Tudi on je proslil Johnsona, naj bi umaknil Ameriko iz vietnamske vojne in dal s tem možnost za pomirjenje.

Izvajanja škofa Sheena so dala povod katoliškemu časnikarju Josephu Breigu, da je škofu Sheenu napisal odgovor. Objavil ga je 25. avgusta v katoliškem The Catholic Universe Bulletin. Na izvajanja škofa Sheena časnikar Breig odgovarja takole:

Nedavno je škof Fulton J. Sheen v svoji nedeljski pridigi v katedrali v Rochesteru, N. Y., dejal, da morajo ZDA takoj umakniti svoje vojaške oddelke iz Vietnama, da se bomo tako mogli spoprijeti s svojimi tamkajšnjimi brati. To zveni nekako tako, kakor če bi predlagal, naj odpravimo policijo in sodišča, da se bomo lahko spoprijeli z našimi brati tatovi, napadalcem, gangsterji, teroristi in morilci.

Vsak človek dobre volje hoče živeti v miru s svojim bližnjim. Toda sprava je dvostranska stvar, ki jo kriminalce, dokler vztraja pri svojem početju, vsekakor zavrača. In bratstvo med ljudmi vsekakor ne pomeni, da bi Bog hotel, da svet izročimo v roke razbojnikom.

Več kakor pripravljeni smo na spravo z našimi brati v Severnem Vietnamu in v gverilskem gibanju Vietkonga, v tistem trenutku, ko bodo oni prenehali ugrabljati, mučiti in pobijati naše brate v Južnem Vietnamu.

Naši bratje v Južnem Vietnamu prav gotovo ne bodo smatrali za bratsko potezo, če se bomo umaknili in jih pustili za milost in nemilost izročene maističnim komunistom, ki sta jim amor in teror njihova vera.

Kako hitro se pozablja, in kaže, da so že vsi pozabili, kako je po letu 1950, ko je imel vietnamski narod kratak čas možnost za izbiro med severom in jugom, nad en milijon Vietnamcev zapustilo vse, kar so imeli in se preselilo v Južni Vietnam, raje kakor pa da bi živeli pod Hočiminhom.

Skoro nihče se ni preselil z juga na sever; in nihče ne more vedeti, koliko bi se jih še preselilo na jug, če ne bi Hanoi, iz strahu pred izseljevanjem, emigracijo nasilno ustavil.

Bili so to grozljivi dnevi, ko se je na deset tisoče družin — očetje, matere, otroci — pomikalo skozi prago-

DE GAULLE NA POLJSKEM

Francoski predsednik De Gaulle se je minuli teden podal na šestdnevno potovanje po komunistični Poljski. Komunistična vlada je dala prestolnico Varšavo okrasiti s francoskimi in poljskimi zastavami ter z rdečimi napismi proti ZDA in Zah. Nemčiji. Med drugim je komunistični režim dal napisati po varšavskih ulicah: 'Nikdar več septembra 1939' in 'Varšavci pravijo 'Ne!' bonskim maščevanja želnim militaristom'.

V tako okrašen Varšavo se je pripeljal De Gaulle. Na letališču so ga pričakali poljski državni predsednik Ochab ter komunistični veljaki Gomulka in Cyrankiewicz, z ostalimi ministri in partijskimi funkcionarji. Poleg njih se je na letališču zbrala več tisočglava množica Poljakov, ki so De Gaullu vzklikali za vse kaj drugega, kakor pa so ga pozdravljali Gomulka in njegovi.

De Gaulle je kmalu po svojem prihodu v Varšavo izjavil, da „morajo poljske meje ostati tam, kjer so“, se pravi na Odri in Neissi, s čemer je močno prizadel Zahodno Nemčijo, ki tera teh meja ne priznava za dokončne. Vzhodnonemški komunistični funkcionarji so tako dosledni moskovski privrženci, da so povsem pohlevno sprejeli kremeljski diktat o novih poljsko-nemških mejah po koncu druge svetovne vojne.

De Gaulle pa je tudi pristavil, da je treba nemški problem čim prej rešiti, če naj Evropa živi dobo miru in napredka.

Poljski protikomunistični kardinal Wyszynski na sprejemu De Gaulleja ni bil navzoč, ker noče sedeti za isto mizo s poljskimi komunističnimi funkcionarji, prav tako se ni udeležil sprejema De Gaulleja pozneje v Krakovu tamkajšnji kardinal, češ, da je prezaposlen. Pač pa je Wyszynski poslal De Gaullu osebno pismo, čigar vsebine De Gaullova okolica ni objavila, poljska komunistična vlada pa je ne pozna.

De Gaulle je iz Varšave odšel na hitro potovanje skozi nekatera poljska mesta, nakar se je vrnil v Varšavo in govoril kot prvi zahodni državnik v poljskem parlamentu (sejmu). Poudaril je, da Francija želi „Poljsko

za sodelavca v veliki svetovni igri druge polovice dvajsetega stoletja, ko gre za mir in napredki ali pa za vojno in uničenje“. Izjavil je, da bo Evropa popolnoma varna samo, če bodo vse države od Atlantika do Urala izvajale politiko miru, sodelovanja, in medsebojnega razumevanja. Tako bodo evropski narodi mogli sami reševati svoje probleme, katerih najvažnejši je trenutno „usoda nemškega naroda“. Prikazal je francosko sodelovanje in pomirjenje z Bonnom kot vzgled sodelovanja med ostalimi evropskimi narodi.

Pri poljskih komunističnih funkcionarjih De Gaullov govor v poljskem sejmu seveda ni naletel na odobravanje. Gomulka je odgovoril, da je mogoče evropsko varnost in nemški problem rešiti le na podlagi priznanja dveh Nemčij, Vzhodne in Zahodne. Poljska je sklenila prijateljstvo in nenapadno pogodbo z Vzhodno Nemčijo in je pripravljena normalizirati svoje odnose tudi z Zahodno, „če in kadar bo njena uradna politika slonela na novih in realističnih načelih“.

Gomulka te svoje trditve ni pojasnil, toda vsako ve, da je pri tem mislil na že znane komunistične zahteve: Bonn mora priznati sedanje poljske meje, mora priznati Vzhodno Nemčijo in prenehati govoriti v imenu vse Nemčije.

Gomulka je nadalje označil zaveznitvo Poljske z Moskvo in drugimi komunističnimi državami kot temelj svoje politike in garancijo poljske varnosti, s čemer je zavrnil De Gaullov poziv Poljski, naj vodi bolj samostojno zunanjo politiko.

Velike množice zatiranih svobodoljubnih Poljakov so oblegale De Gaulleja, kjer in kadar koli se je pojavil na ulicah. Poljska mladina ga je prosila za podpis, kar je De Gaulle rad ustregel. Minulo nedeljo se je De Gaulle s svojo gospo udeležil nedeljske službe božje v olivski stolnici in prejel sv. obhajilo kot kateri koli poljski vernik. V cerkev k sv. maši ga ni, razen poljske tajne policije, spremljal noben poljski komunistični funkcionar. Bila pa sta zato stolnica in prostor pred njo nabito polna poljske mladine in ostalega prebivalstva.

Spopadi med Kitajsko in Indijo

Divjanje Maočetungovih rdečih stražarjev se je na Kitajskem v minulih tednih začelo polegati, zlasti odkar je Maočetung dokončno spoznal, da se mu tla močno majojo pod nogami zaradi odpora nekaterih generalov in drugih vojaških funkcionarjev, ki so se naveličali tkim. kulturne revolucije.

Komunistična Kitajska je še vedno izvajala močan pritisk na britansko kolonijo Hongkong, vendar so se tudi tam v preteklih dneh razmere deloma pomirile. Tudi ni Peking izvršil groženj, da bo Hongkongu prekinila vodo in ves dotok živeža s kopnega.

Pač pa je rdeča Kitajska povzročila nov konflikt z Indijo, ko je sprožila spopade z indijskimi obmejnimi vojaškimi oddelki v Sikkimu, visoko v gorah Himalaje med Tibetom, Indijo, Nepalom in Butanom.

zdoze in rižna polja in nato čakalo ure in ure, včasih do pusu v vodi, da si jih dvignile naše ladje, potem ko so jim hanojske vojaške sile zaprle pot po suhem v Južni Vietnam.

Na stotine jih je izgubilo življenje pri svojih poskusih bega iz Severnega Vietnama, prav tako, kakor ljudje tvegajo svoja življenja, da se prebijajo iz Vzhodne Nemčije čez brutalni komunistični berlinski zid.

Katerim moramo najprej izkazovati bratsko ljubezen — pregnancem ali njihovim pregnancem? Morilec ali tistemu, ki ga hoče ubiti?

Ljubiti svojega bližnjega ne pomeni zapirati si oči pred stvarnostjo. Ne pomeni odpraviti zakon in red in izročiti nedolžno žrtev v roke kriminalnemu napadalcu.

Tisti, ki vodijo, kar Mao in Hočiminh imenujeta „osvobodilne vojne“, uporabljajo z vso premissljenostjo naj-

Peking je objavil, da je kitajsko vojaštvo v spopadu, ki ga so začetli Indijci, utrpelo 36 žrtev, medtem ko je indijsko obrambno ministrstvo v New Delhiju objavilo, da je bila Kitajska tista, ki je začela spopad in da so bile indijske čete, ki so utrpeli težke žrtve.

Sikkim je, kakor je znano, indijski protektorat od l. 1950. Na tem področju sta se Indija in Kitajska spopadli že jeseni 1962 ter so v nekaj tednih Kitajci zasedli več strateških položajev vzdolž kitajsko-indijske meje, katerih niso od tedaj več zapustili.

Kitajska ima na področju Sikcima razpostavljenih 16 divizij proti Indiji, se pravi ok. 160.000 vojakov, Indija pa približno ravnó toliko. Indijska vojska šteje trenutno nekaj nad en milijon mož.

krutejša sredstva za dosego svojih ciljev. Mirnim vietnamskim kmetom in njihovim sinovom dajejo na izbiro: „Ali se nam pridružite, odnosno nas vsaj hranite, ali pa bi radi gledali, kako bomo mučili vaše žene in matere do smrti, ali pa rezali roke in iztaknili oči vašim hčeram in sestram? In če se boste potem še upirali, bomo pobili tudi vas.“

Krščanstvo pomeni ljubezen in za gangsterja je treba moliti; toda pomeni tudi uporabiti sredstva, ki so na razpolago, da gangsterjem preprečimo pobijanje ljudi. Mir je, kakor so papeži ponovno izjavili, delo pravičnosti, ne čustvenosti.

Tako je odgovoril škofu Sheenu časnikar Joseph Breig.

Kdor je doživel komunistično revolucijo kot mi Slovenci, doume v polnosti jasne, četudi dokaj ostre Breigove besede in neizpodbitne ugotovitve.

Manevri NATA grede našim komunistom na živce

Komunistični oblastniki doma ne prestando zatrujejo, da je Jugoslavija „nevezana država“. To naj bi pomenilo, da je nevtralna, ter da se ne mara vezati ne za zahodni demokratiški, ne za vzhodni komunistični blok. S spretnim manevriranjem je Tito ponovno vzbujal videz, da vodi tako zunanjo politiko. To so mu Amerikanci bogato plačali z vsemi vrstami pomoči, ki je prihajala v Jugoslavijo in s katero se je komunistični režim dolgo vrsto let samo utrjeval. Toda v vsakem odločilnem trenutku, ko se je bilo treba jasno opredeliti, je Tito vedno potegnil s sovjeti in podprl njihovo stališče, proti zahodnim demokratom.

Kako tesno je Tito povezan s sovjetskim blokom, je pokazal zlasti ob zadnjem izraelsko-arabskem vojnem spopadu ter z najnovejšo odločitvijo o velikih nabavkah vseh vrst orožja v Sovjetski zvezi.

Zahodne demokratske sile nimajo napadalnih namenov, storiti pa morajo vse za zavarovanje svobode in demokracije v svetu ter za zavarovanje pred nevarnostjo, ki lahko pride nadnje iz vzhodnih komunističnih držav, med katerimi igra važno vlogo tudi Titova Jugoslavija. To nalogo ima v Evropi NATO, ki je proti koncu avgusta priredil velike vojaške vaje v severni Italiji ter severni Grčiji.

Zaradi teh zavezniških manevrov so postali nosilci komunistične diktature v Jugoslaviji zelo vznemirjeni. Izraz te zaskrbljenosti je sporočilo uradne Titove tiskovne agencije Tanjug, ki je bilo objavljeno v ljubljanskem delu z dne 27. avgusta ter se glasi takole:

„Jugoslovanska javnost je z razumljivim nezadovoljstvom sprejela novico o tem, da so se začeli vojaški manevri sil NATO v severni Italiji in severni Grčiji. To akcijo vojaškega štaba NATO in nacionalnih poveljstev Italije in Grčije je le stežka mogoče poljemovati kot „slučajno“ potezo takšne vijaške institucije, kakor je Atlantska zveza. Hkrati z vojaškimi manevri kombiniranih vojaških sil v severni Italiji so začeli pripravljati tudi kongres rezervnih oficirjev držav, ki so članice Atlantske zveze. In da bi bilo to početje še bolj spektakularno, organizirajo shod rezervistov v Trstu, v neposredni bližini jugoslovansko-italijanske meje.“

Organizacija vojaških vaj utegne tako imeti tudi svoje politične posledice: ne da bi hoteli prejudicirati stvari —

IZ TEDNA V TEDEN

V Vietnamu so bili boji v zadnjih dneh izredno srčiti. Komunistični gverilci ter redni vojaški oddelki Vietkonga pripravljajo veliko ofenzivo na področju demilitariziranega pasu med severnim in južnim Vietnamom. Zato so ta področja neprestano napadala ameriška lovka letala ter bombniki. Nanj je sipalo granate tudi topništvo s kopnega ter z ameriških vojnih ladij. Zlasti krvava je bila bitka dne 7. septembra, ko je ameriške postojanke napadalo 4.000 komunističnih borcev. Amerikanci so vse napade odbili ter povzročili sovražniku nad 700 človeških izgub. Ta dan so boji trajali neprestano 20 ur.

Papežovo zdravje se je v zadnjih dneh izboljšalo. V nedeljo, 10. t. m., popoldne je že lahko nagovoril in blagoslovil zbrane vernike na Trgu sv. Petra.

Brazilski pravosodni minister Luis Gama e Silva je naročil šefu zvezne policije, naj zasliši biv. predsednika Juscelina Kubitka ter ugotovi ali se je tudi on osebno udeležil sestanka za ustanovitve široke opozicijske fronte, za katero stoje biv. predsedniki Kubitka, Quadros in Goulart ter biv. guverner Lacerda. V primeru, da se je Kubitka osebno udeležil omenjenega sestanka, ga lahko zadene huda kazen, ker se zaradi odvzema političnih pravic za 10 let v tem času ne sme javno udeleževati.

Britanski delavski sindikati so na letnem kongresu v mestu Brighton s 4.883.000 glasovi obsodili gospodarsko politiko Wilsonove laburistične vlade.

toda vaje take vrste s planiranimi shodi rezervistov in sovpadajočimi manevri v severni Grčiji utegnejo imeti tudi določene vpliv na razvoj odnosov na jugu Evrope.

V Italiji so se manevri začeli večraj, (26. avgusta, op. ur.) v severni Grčiji pa danes (27. avg., op. ur.) in sicer ob sodelovanju čet iz Velike Britanije, ZDA, Kanade, Belgije in omejenih dveh sosednjih držav.

Cilj vojaških vaj sil NATO v severni Grčiji, katerih operativni načrt se imenuje „sončni ekspres“, je, kakor poroča agencija Reuter „preveriti sposobnost atlantske zveze, da neutegoma začne nujno akcijo v obrambi najobčutlivejšega konca jugovzhodne Evrope“.

Vojaški manevri se bodo razvijali v treh etapah: prva na grško-bolgarski meji druga v zalivu Elefopolisa in tretja, končna, na področju severno od Soluna.

To, kar najbolj zbujajo nezadovoljstvo jugoslovanske javnosti, je ugotovitev, da prireajo manevre v trenutku hude krize, ki je zajela področje vzhodnega Sredozemlja in arabskega Vzhoda. Če spriče tega se je težko izogniti sklepu, da sedanja dejavnost Atlantske zveze ni v skladu s prizadevanji na svetu za prebrotitev vseh težav, nastalih po izraelski agresiji na območju vzhodnega Sredozemlja.

Zaradi tega takšne poteze tudi natele na obsodbo jugoslovanske javnosti, ki nikoli ni bila ravnodušna nasproti akcijam, o katerih sodi, da so škodljive za politiko dobrega sosedskega sodelovanja in za politiko pomiritve na svetu sploh. Sedanji manevri sil NATO v severni Grčiji in severni Italiji so po oceni jugoslovanskih političnih krogov in javnosti navkriž z željami narodov južne Evrope, da bi na tem področju ohranili ozračje medsebojnega zaupanja in konstruktivnega sodelovanja.“

Zavezniški vojaški manevri v severni Italiji in Grčiji narode Jugoslavije še bolj potrjujejo v prepričanju o nevarnosti, v katero jih spravljata komunistično vodstvo s svojo mednarodno politiko s tesnim naslonom na blok komunističnih držav. Zato pa tudi „jugoslovanska javnost ni bila ravnodušna“ ob angažiranju Jugoslavije na strani Moskve in Nasserja v njegovem spopadu z Izraelci ter je to komunistično politiko z vidnim javnim nezadovoljstvom tudi obsodila kot „škodljivo za politiko dobrega sosedskega sodelovanja in za pomiritev na svetu sploh“.

V Gibraltarju so Angleži pripravili za nedeljo, 10. t. m. ljudsko glasovanje. Volivnih upravičencev, ki so se morali izjaviti, ali žele ostati še naprej pod Angleži, ali pa priti pod španijo, je bilo 13.000. Za sedanje stanje se jih je izjavilo 12.138, za španijo pa samo 44. Gibraltar je že od leta 1713 britanska kolonija.

Na Madžarskem so bili štiri dni na uradnem obisku glavni tajnik sovjetske KP Leonid Brežnjev, predsednik sovjetske vlade Aleksej Kosigin in zunanji minister Andrej Gromiko. V tem času so obnovili pogodbi o prijateljstvu in vzajemni gospodarski pomoči.

V Beogradu so na sestanku odbora za narodno obrambo sklenili nabavke velikih količin orožja v Sovjetski zvezi. S sovjetskimi orožjem hoče komunistični režim doma modernizirati oborožitev svoje vojske ter z njim nadomestiti sedanje zaloge ameriškega orožja.

Med Turčijo in Grčijo so v teku tajni razgovori glede nadaljnje usode Cipra. Vodita jih predsednika vlad obeh držav Sulejman Demirel in Konstantin Kiliass.

Na konferenco Organizacije afriške enotnosti je od 36 povabljenih predsednikov afriških držav prišlo samo 13. Med tistimi, ki se niso povabilu odzvali, so afriške države — članice Arabske lige, t. j. Alžir, Maroko, Libija in Združena arabska republika.

V Venezueli so oblasti odkrile zaroto. V mestu San Juan de los Morros so jo pripravljali komunisti.

ZENA IN NJEN SVET

Anica Kraljeva

Razumevanje - ne šiba

Mali Nacek gleda mamó grožeče. Spodnjo ustnico porine naprej in nagranči čelo. Nato odločno porine krožnik od sebe: „Ne maram!“

Kaj pa je to? Upor?

Mamica začudeno gleda ta nenavadni prizor. Navdaja jo dvojni občutek-rada bi se malemu „petelinčku“ smejala, a na drugi strani jo ta mali dogodek zmede.

Nepripravljena Nacekova mama ne ve, da prisostvuje važnemu dogodku v otrokovem čustvenem življenju. Dva-krat namreč se v otrokovem razvoju pokaže določni trenutki: prvi, ko se začnejo pubertetni leti, to je okoli dvanajstega leta.

Mali Nacek ni trmast kar tako za „hec“. Odkril je namreč svojo voljo in jo hoče za vsako ceno tudi uveljaviti. Zanj ni važno kaj hoče, ampak to, da sam nekaj hoče. Zato ga tudi razjezi, da mu damo, kar hoče sam vzeti.

Psihologi pravijo, da ima to majhno bitje pri teh prvih uporih svojevrsten užitek.

Posebno rad posnema odrasle, zato sega po predmetih, ki niso zanj: škarje, nož, sekira, žaga itd. Vedno to, kar mu odrasli branijo.

Starši, ki vedo, da je ta uporna doba v otrokovem življenju le naraven, zdrav pojav, se ne razburjajo. Predvsem vedo, da bo otrok še bolj trdovraten, če mu nasprotujejo, da bi uveljavljal svojo voljo.

Kako torej z njim ravnati, da mu ne škodimo?

Predvsem se odreči svoji hitri zmagi.

„S prvim otrokom nisem vedela kaj početi, ko ga je trma prijela.“ pravi Danica. „Mislim sem, da mora le moja volja obveljati. Mali je kričal, cepetal, ni hotel jesti, začel je zopet močiti posteljico. Bila sem obupana. Ko sem se zatekla v posvetovalnico za otroške psihološke probleme, so me tamkaj poučili, kako naj ravnam z njim. Nič več nisem kričala in se razburjala. Do pokorščine sem malega pripravila po ovinkih. Da je igrače pospravil, sem ga vprašala: Kdaj bova šla spačkat, ko sva tako zaspala? Ali: Kdo bo danes prvi pojedel? Pa je šlo. In to delam tudi z ostalimi. Največkrat gre gladko, vsaj trme ni več.“

Materi, ki so ves dan z otroki, najboljše poznajo lastnosti vsakega posameznega, zato tudi vsakega lahko drugače „okoli prinesejo“. S tem se obvarujejo, da ne silijo prav tja, kjer bi gotovo naletele na odpor. Ostra prepoved — srečanje dveh volj — nujno povzroči boj, v katerem se otrok še bolj zakrknje, kakor bi čutil, da gre za zmago enega ali drugega.

Suhi in ostri „ne“ vzgojitelja, izrove v otroku odpor — ga vzgoji k trmi. Z mirnim in prijaznim ravnanjem bo počasi spoznal, da se ukloni pred resnico, katero tudi starši spoštujejo.

„Otrok“ piše Terstenjak, „doživlja v teh letih ne samo svojo, temveč tudi tujo voljo in sicer kot nekaj, kar mu je nasprotno, tuje. Zato je odločilno in kar usodno za vse življenje, ako starši in vzgojitelji niso v teh letih dovolj obzirni do otroka, ako se mu z jezo, omalovaževanjem in podcenjevanjem ustavljajo.“

Še Terstenjakove besede: Otroku mo-

ra čutiti, da volja odraslih ni omalovaževanje njegove volje in njegovega jaza; temveč samo nujno priznanje resničnosti, ki so ji tudi odrasli podrejeni. Če se da, mora vzgojitelj otroku tudi takrat, ko mu kaj prepoveduje in omejuje, pustiti možnost, da uveljavi svojo voljo. Zato mu ne sme dajati samo povelja. Pokorščino mu olajšamo z vprašanji, ali če zbudimo njegovo zanimanje, ali pa s humorjem. To so pripomočki, da z veseljem izvrši, kar mi vemo, da je prav.

Druga doba trme v naravnem razvoju otroka, se pokaže, ko se začnejo pubertetni leti, to je okoli dvanajstega leta.

Ko začenja zoreti telo in se duševno življenje v njem prebujata, občuti otrok v sebi neko krizo. Njegovo telo se spreminja in v njem se pojavijo novi, nedoločni nagoni. Volja se močno razvija, čustvenost je nestalna.

Ta sprememba pubertetnega zmede. Sam čuti, da ni več tak, kot je bil še pred kratkim, a tudi ne popolnoma drugačen. Zato je nestalen, spremenljiv in to hoče pred drugimi prikriti.

Pač pa začne podarjati svojo voljo na vseh področjih in s takim početjem pogostokrat zadane na ostra nasprotstva s starši, fantje posebno z očetom.

Dom mu postane tesen, domači mu „gredo na živce“, rad bi se osvobodil vseh vezi in — šel v svet. Prostost!

Ker to ne gre, hoče s trmo vse doseči, ali vsaj z njo nagajati svojim staršem. Upor proti njem je močan, včasih zelo globok ali zakrnjen.

„Kaj me briga, kaj rečejo doma,“ pravi malomarno Francek, „saj jim ni nikoli prav, kar jaz hočem. Naj me kar pretepejo, če pridem prepozno. Naljšč ne bom jokal. To bo očeta najbolj jezilo.“

Fant bi rad povedal, da so kazni brez pomena, da se jih ne boji — ker je junak.

Proti staršem ali učitelju, ki hočejo „zlomiti“ njegovo trmo, postane naravnost hudoben in brezsrčen. Zato uporno molči na vprašanja, gre brez večerje spat itd.

Tudi delajo starši veliko napako, ki uberejo brezskrbno razmerje do takega otroka, češ: „Mi ga kar pustimo, ga bo že minilo!“ To je lahkomišelnost in brezsrčno ravnanje do svojega otroka!

Tudi v tej dobi kritičnega razvoja otroka velja isto pravilo kakor v prvi dobi: Ne uporabljaj sile! Otroku se bo zakrnil in nabrana jeza bo iz njega izbruhnila pozneje v bolestiti obliki.

Vsak človek ima svoj značaj in mora zato tudi po svoje rasti. Vzgoja je prav v tem, da mu pomagamo uresničiti njegove svojstvene sposobnosti in zanimanja.

Ko se pojavijo prvi znaki trme, je to huda preizkušnja za starše. Prvi pogoj pravilnega ravnanja je: otrok mora čutiti, da ga imajo starši radi in da vanj zaupajo.

Priporočljivo je z njim veliko govoriti in ga poslušati. Blagodejno vpliva nanj ročno delo, delo na vrtu, gojitev živali, za katere sam odgovarja, in podobno.

Predvsem pa v družini prijateljsko ozračje, in za fanta še prav posebej, očetovo prijateljstvo.

Dva, ki sta bila doma, pripovedujeta

Z obiska v Zagrebu sta se vrnila dva znanca — gospod in gospa. Svoje vtise nam popisujeta takole:

Gospa: Zagreb ni več tisto mesto, ki smo poznali. Veliko je prezidano, prenovljeno. Povsod je drenj, na cestah, v kinih, gostilnah in tudi v cerkvah. Ljudje so še kar čedno oblečeni. Slabo so oblečeni samo tisti, ki imajo malo dohodkov, ker so pri komunistih slabo zapisani.

Na vprašanje, če bi šla sama rada tja živeti, je odgovorila, da ne, kajti v tamošnji družbi mora človek znati plavati. S pridnostjo ne prideš nikamor naprej. Z vestnostjo še manj. Biti moraš umetnik in izkoriščanju razmer. Moraš znati zaslužiti tu in tam. Priti do dohodkov s čim manjšim delom. Znati moraš spekulirati. To je splošna umetnost preživljanja. Vsa ta nova družba doma je osorno prešerna, domišljavo robata. Res je, da ljudje zabavljajo. Človek, ki ne pozna razmer doma, misli, da je vse v opoziciji, toda komu-

V proslavo slovenskega narodnega praznika in dneva slovenske zastave bo v Slovenski hiši 28. oktobra zvečer slavnostna prireditev. Udeležili se je bodo odborniki naših organizacij, domov, ustanov, vzgojitelji mladine, predavatelji in kulturni ustvarjalci.

Mogočna versko-narodna manifestacija na Brezjah

V nedeljo, dne 3. septembra, je verno slovensko ljudstvo obhajalo 60-letnico kronanja čudodelne Marijine podobe na Brezjah.

Brezje so božja pot od leta 1800 dalje. Milostno podobo je 1814. leta naslikal slikar Leopold Layer. Prvi čudež na Brezjah se je zgodil leta 1863. Ker je na Brezje prihajalo vedno več romarjev, so cerkev, ki je bila podružnica fare v Mošnjah, nanovo pozidali. To je bilo leta 1900. Marijino svetišče so prevzeli v varstvo redovniki frančiškani. Leta 1907 je nadškof iz Ljubljane, dr. Anton Bonaventura Jeglič kronal Marijino podobo. Letos je torej minilo od tega 60 let.

Slavnosti so bile na Brezjah v soboto, 2., in v nedeljo, 3. t. m. Zunanje in notranje priprave so potekale že dolgo poprej. V soboto zvečer je maševal in pridigoval mariborski škof dr. Maksimilijan Držičnik. Čudovito lepa je bila večerna procesija z lučkami, v kateri so nosili milostno podobo Marije Pomagaj. Po procesiji so v cerkvi odmevale pete litanije. Po vseh cerkvah ljubljanske nadškofije so ob avemariji pritrkovali.

V nedeljo so se na Brezje zgrnile množice vernih Slovencev. Nad 20.000 udeležencev iz vseh delov Slovenije se je prišlo pokloniti svoji Kraljici. Vsi trije slovenski škofje, stiški opat, okoli 100 duhovnikov in bogoslovcev je sodelovalo pri cerkvenih slovesnostih. Raz-

Bivši kralj Peter prestopil na stran patriarha Germana

V Svobodni Sloveniji smo svoj čas poročali, da je v srbski pravoslavni cerkvi v Severni Ameriki in Kanadi nastal razkol. Pravoslavni škof Dionizij v USA se je uprl patriarhu srbske pravoslavne cerkve Germanu v Beogradu in svetemu sinodu te cerkve. Tudi ni hotel priznati njegove odločitve o ustanovitvi novih pravoslavnih škofij ter imenovanja novih škofov. Sam se je postavil za poglavarja pravoslavnih vernikov, patriarha Germana in vse ostale pravoslavne škofje pa je začel napadati kot plačance komunistične partije ter njene diktature v Jugoslaviji.

Razkol med srbskimi pravoslavnimi verniki v Severni Ameriki in Kanadi ter v ostalih državah v svetu, se je prenesel tudi na vse ustanove srbske emigracije v svetu. Na cerkvene občine, politične, kulturne in gospodarske ustanove. Zavzel je tako ostre oblike, da je celo na cerkvenih proslavah po posameznih mestih med obema skupinama pravoslavnih vernikov prihajalo do krvavih pretepev in obračunavanja. Ponovno je morala nastopati policija in o stvari so razpravljala celo ameriška in kanadska sodišča.

GORIŠKA IN PRIMORSKA

Smrt msgra. Lojzeta Novaka

V goriški bolnišnici je 30. avgusta umrl zaradi tromboze na levi nogi msgr. Lojze Novak, častni kanonik goriškega stolnega kapitlja in eden najbolj zaslužnih slovenskih duhovnikov na Goriškem. V petek, 1. septembra so ga prenесли v goriško stolnico, kjer je ležal na mrtvaškem odru do štirih popoldne, ko so se začele pogrebne svečanosti. Navzočih je bilo okoli 80 duhovnikov. Veliko tudi iz Slovenije. Mašo zadušnico je daroval stolni prošt msgr. Just Soranzo, ki je imel po maši tudi spominjski govor v italijanščini, v slovenščini se je go od rajnega monsignora poslovil msgr. Franc Močnik. Ob grobu sta govorila v slovo rajnemu msgru. Novaku črniški dekan dr. Vetrin ter msgr. Lojze Škerl, škofov vikar, v imenu Slovencev iz Trsta.

Rajni msgr. Novak je bil doma iz Šturji pri Ajdovščini, rodil se je pa l. 1881 v Trnovem na Krasu. Gimnazijo je študiral v Ljubljani, bogoslovje pa v Gorici. V duhovnika je bil posvečen l. 1905. Kaplan je bil v Solkanu, nato je pa kot gojenec Avguštinca nadaljeval študij bogoslovij na Dujanju. Po vrnitvi na Goriško je postal župni upravitelj v Ajdovščini. L. 1911 ga je nadškof Sedej poklical v Gorico za študijskega prefekta in knjižničarja

Pod varljivo masko zunanega vrvenja in mrzličnosti se skriva v današnjem svetu veliko negibnosti, brezbričnosti, nepožrtvovalnosti in nedoraslosti. Vsi ti znaki kažejo na mrtvilo.

Dr. Milan Komar, Pot iz mrtvila, str. 53.

deljen je bilo nad 9.000 sv. obhajil. Po letu 1941 je bila to največja verska manifestacija v Sloveniji. Nenehno so se brale maše: v cerkvi, na prostem, na samostanskem dvorišču pri novi kapelici sv. Frančiška. Vse škofovske maše so bile na obsežnem prostoru pred cerkvo. V veliki zbranosti so ljudske množice sledile sv. mašam, poslušale božjo besedo ter pele Mariji na čast. Številni duhovniki so ponoči in podnevi spovedovali. Prvo slovesno mašo v nedeljo je opravil koprski škof dr. Janez Jenko; med sv. daritvijo so peli pevci dekanije Kranj. Ob 10 je bila slovesna pontifikalna maša ljubljanskega nadškofa dr. Jožefa Pogačnika ob asistenci mariborskega ter koprškega škofa in stiškega opata. Ob koncu je bila ponovitev besedila kronanja pred 60 leti.

Romarje je pripeljalo 80 avtobusov in nad 1000 osebnih vozil. Brezjska cerkev in prostor pred njo sta lepo ponovljena. Cerkev krasijo krasni mozaiki, ki so zamisel arhitekta Vurnika. Njegov je tudi načrt za kapelico sv. Frančiška na samostanskem dvorišču. Mozaike je izdelala s pomočnicami šolska sestra Darinka. Znani slovenski umetnik Lojze Perko je naslikal sv. Frančiška. Kapelico in oltar je posvetil ob nedeljskem jubileju ljubljanski nadškof. Vse priprave in obnovitvena dela na cerkvi in samostanu, organizacijo romanja je imel v rokah predstojnik frančiškanov in sobratje na Brezjah.

nik Slovenskega Primorca krepil kat. in narodno zavest. Bil je tudi med ustanovitelji goriške Mohorjeve družbe. Slovenci na Goriškem ga bodo ohranili v hvaležnem spominu.

Posvetitev novega goriškega nadškofa. V starodavni baziliki v Ogleju je bil v nedeljo, 3. septembra, posvečen za novega goriškega nadškofa msgr. Peter Coccolin, dosedanji župnik v Trzinu. Za nadškofa ga je posvetil beneški patriarh kardinal Urbani, asistiralata sta pa tržaški nadškof msgr. Santin in videmski pomožni škof msgr. Pizzoni.

Slovesen sprejem novega goriškega nadškofa v Gorici bo 24. septembra.

Novi jugoslovanski konzul v Trstu. Za novega jugoslovanskega konzula v Trstu je bil nedavno imenovan ing. Marjan Tepina, bivši ljubljanski župan. Dosedanji jug. generalni konzul Rudi Janhuba je premeščen na novo službeno mesto.

Klub starih goriških študentov bo 17. septembra odkril spominsko ploščo pesniku in pisatelju dr. Ivanu Preglju na njegovi rojstni hiši pri Sv. Luciji, ki se pa sedaj pod komunisti imenuje Most na Soči.

ARGENTINA

Med Argentino in Čilom je v prejšnjih tednih prišlo znova do dveh incidentov v prelivu Beagle na skrajnem jugu obeh držav. Na ladjah Cruz del Sur in Ballenita, ki sta pluli v vodah, ki jih Argentina smatra za svoje področje, so čilenske pomorske oblasti uveljavile svojo odločitev glede pilotov, ki morajo voditi ladje po tem prelivu. Argentinska vlada je zaradi tega vložila oster protest, na katerega je čilenska vlada že odgovorila. Odgovor čilenske vlade ni bil objavljen v listih, ker po izjavi zun. ministra dr. Coste Méndeza ne zadovoljuje argentinske vlade. Glede zadnjega incidenta v prelivu Beagle je čilski predsednik dr. Frei poslal osebno pismo argent. predsedniku gralu Onganiji, zun. minister dr. Gabriel Valdes pa argent. zun. min. dr. Costi Méndezu. Nekateri listi so zapisali, da bi čilenci radi zadevo spravili v odločitev Mednarodnemu sodišču v Haagu.

Dr. Miguel Angel Ferrer Deheza, guverner province Cordoba, je odstopil. Za njegovega naslednika je bil imenovan dr. Alberto Carlos Caballero, predsednik vrhovnega provincialskega sodišča.

Dr. Mario Diaz Colodrero, tajnik zvezne vlade je na tiskovni konferenci v Tucumanu izjavil, da so izdane zakona proti komunizmu narekovale po potrebi. Z njim je vlada dobila zakonito obliko za nastopanje proti nadaljni komunistični infiltraciji in javne ustanove in njegovi prevratnosti.

Argentina ima po stanju z dne 30. avgusta 48.801.251 glav goveje živine. V tem številu ni upoštevana živina v prov. San Juan, Chubut, Sta. Cruz in Ognjena zemlja. Živino v teh provincah je vse goveje živine v Argentini 53,6 milijonov glav. Največ živine ima provinca Buenos Aires, za njo je pa na vrsti provinca Córdoba.

Iz Buenos Airesa je odšlo v soboto 9. t. m. 13.000 romarjev peš v Lujan. V baziliko Lujanske Matere božje so prišli v nedeljo 10. t. m. ob šestih zjutraj.

Ljudski radikali so imeli v nedeljo 10. t. m. sestanek s kosilom v naselju Irsa v občini Tigre. Udeležili so se ga vodilni možje te bivše politične skupine. Čeprav so politične stranke prepovedane, ljudski radikali s takimi sestanki hočejo držati skupaj svoje ljudi.

Govorilo so biv. poslanec Raul Alfonsín, biv. podpredsednik dr. Perette, predsednik stranke dr. Balbin ter bivši predsednik republike dr. Illia. Ta je zatrdjeval, da se Argentinci že od leta 1810 bore za svobodo, da je pa še do danes niso dosegli. Tudi ostali govorniki so zelo napadali sedanjo vlado. Nekateri so bili prav strupeni.

V Rimu bo 29. t. m. začela zasedati škofovska sinoda. Po papeževi odredbi ji bodo predsedovali izmenoma naslednji trije kardinali: Francoeur Jean Villot, Irec William Conway in Italijan Pericle Felici.

Novice Slovenije

Število obrtnih delavnic v „družbenem sektorju“ v Sloveniji že nekaj let pada. Lani se je pa tudi zmanjšalo število zaposlenih v družbenih obrtnih ustanovah in sicer za 3000 delavcev. Trenutno je v Sloveniji 620 obrtnih delovnih organizacij družbenega sektorja z okoli 32.000 delavci. Med tem, ko število obrtnih delavnic v družbenem sektorju pada, v privatnem sektorju stalno narašča. Sedaj je v Sloveniji že okoli 12.000 privatnih obrtnih delavnic, v katerih je razen mojstrov zaposlenih še 5.200 pomočnikov in 9.500 učencev V grabenštvu, vodovodnem in električnem inštalaterstvu, pleskarstvu in drugih obrtnih dejavnostih, zlasti v tako imenovanih „umazanih obrtih“ je pomanjkanje ne samo delovnih moči, ampak tudi vajencev tako v družbenem, kakor v privatnem sektorju.

V Lendavski občini ugotavljajo, da imajo vedno več mladostnih prestopnikov. Letos so imeli opravka že s 46 pokvarjenci. Naraščanje mladostnega prestopništva spravljajo v zvezo z množičnim odhajanjem staršev na delo v inozemstvo, mladino doma pa puščajo brez vzgoje in nadzorstva.

V Ljubljani je bil od 1. do 10. septembra 13. mednarodni sejm vin, žganih pijač in sadnih sokov. Razstavljeno je bilo 901 vzorcev vin, 206 vzorcev žganih pijač in 61 vzorcev sadnih sokov iz 20 držav vseh kontinentov. S sejmom vin so bili združeni tudi posebni sejmi kletne, vinogradniške, gostinske in turistične opreme. Bila so tudi pokušanja razstavljenih pijač ter vrsta strokovnih in zabavnih prireditev.

Na ljubljansko univerzo se je v avgustu vpisalo 3485 novincev. Lani jih je bilo 3352. Po odredbi univ. sveta je bil vpisan na univerzo svobodni ter je ljubljanska univerza ena redkih univerz doma, na kateri se ni sprejemnih izpitov. Iz drugih republik se je vpisalo 320 študentov. Novinci so se vpisovali na posamezne fakultete takole: filozofska 712, pravna 326, ekonomska 519, fak. za naravoslovje in tehnologijo 508, za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo 234, za elektrotehniko 242, za strojništvo 278, na biotehniško fak. 269 in na medicinsko fakulteto 370.

Delavski svet Združenega železniškega transportnega podjetja v Ljubljani je obravnaval polletno poslovanje železniških podjetij ter je ugotovil, da rezultati poslovanja niso takšni, kakor so bili predvideni. Zlasti je viden padeč potniškega prometa, kar je posledica vse hujše konkurence cestnega prometa in tehnične zaostalosti prog in vlakov na nekaterih stranskih progah. Nekoliko na boljšem je tovarni promet. Rešitev položaja vidijo v izboljšanju kvalitete in hitrosti vožnje, kompletiranju storitev železniških podjetij ter v njihovi usmeritvi na daljše proge. So pa bili proti vsakemu poizkusu povišanja.

Samostojen komisariat za slovenske kapucine. Slovenski in hrvaški kapuci-

ni so imeli doslej skupno Ilirsko provinco. Z najnovejšim odlokom kongregacije za redovnike je sedaj ustanovljen samostojen komisariat za slovenske kapucine s sedežem v škofiji Lj. Za prvega kapucinskega komisarja je bil imenovan p. Boleslav Polanski, kot svetovalca sta mu dodeljena p. Jože Kunšek in p. Avguštin Cijan.

Narodni muzej v Ljubljani je v sporazumu z Izseljenko matico ustanovil nov oddelek: Slovenski izseljenški muzej. V ta namen želi pridobiti grad Blato pri Grosuplju. Znanstveno bo zlasti na arhivskem materialu počivajočo zgodovino slovenskega izseljenstva, ki je tako pomemben del naše preteklosti in tako živ činitelj naše sedanjosti, preučevala posebna komisija Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani.

Umrli so. V Ljubljani: Silvo Laznik, Marija Verbič, upok., Albert Kopač, biv. trg., Marija Urankar roj. Poljanjko, Antonija Debeljak roj. Mrak, Joče Kubik, v. gozdarski tehnik v p., Aloj-

SLOVENCI V ARGENTINI

BUENOS AIRES

Gallusov koncert umetnih in narodnih pesmi

V petek, 1. septembra, kot je bilo objavljeno, je pevski zbor Gallus priredil svoj koncert v metodistični dvorani na Rivadavia 4050, Bs. Aires, v okviru večerov, ki jih organizira Federacija zborov Velikega Buenos Airesa.

V prvem delu je izvajal tri skladbe slovenskega klasika Gallusa in sicer štiriglasno Vae Nobis, osemglasno Haec Dies in petglasno Ascendit Deus. Drugi del so tvorile štiri lepe narodne pesmi in te so bile: Gor čez izaro (Hrovatin), Lastovkam (Savelli), Venite rožice moje (Vrabec), Oče naš (Pahor) in Čez noč (Polič) Solo sta peli ga. Marija Mariček in gđc. Roza Golob. Zbor je vodil dr. Julij Savelli.

Navdušeno ploskanje poslušalcev, posebnost pa še mnogih prijateljev slovenskega pevskega zbora Gallusa, nam je pričalo o polnem uspehu večera slovenske pesmi.

V drugem delu večera je nastopil zbor Lorenzo Perosi iz Ituzainópolis pod vodstvom dirigenta Fernández Zeballos, ki je izvajal ob spremljavi Héctorja Zeolija pri orglah Schubertovo mašo.

Okrogla miza Slov. kat. akademskega staršinstva

Odbor Slov. katoliškega akad. staršinstva v Buenos Airesu je za soboto, dne 9. septembra, ob 20 pripravil v mali dvorani Slovenske hiše razpravo o vprašanju „Zamisli slovenske emigracije, dokler je domovina pod komunistično diktaturo in poslej“.

O gornjem vprašanju so razpravljali za „okroglo mizo“ gg. dr. Vinko Bru-

zija Čop, Antonija Pezdir roj. Mravlje, Marija Babšek roj. Vavpotič, Marija Lindič roj. Bernard, Karel Ajdič računovodja in Danica Novšak roj. Lovša v Novem mestu, Kristijan Kokalj v Križah, Iva Herle v Domžalah, Marija Rupnik v Gor. Logatecu, Janko Oražem, župnik na Trebelnem, Stane Vovk v Šmihelu, Tone Rojec iz Ivančne gorice, Šarlota Mirnik roj. Knina v Celju, Slavko Kranjc v Laškem, Josip Lavrič, biv. usnjar v št. Vidu pri Stični, Franc Gros v Kranju, Anica Ankert, vdova po majorju v Mariboru, Minka Kalan roj. Pogačnik v Kamni gorici, Karel Zibert, pos. v Novem mestu, Tone Mišmaš, šofer v Ivančni gorici, Jože Lukanc v Sp. Dupleh, Bogdan Jereb, nam. okrožnega javnega tožilca v Celju, Cirila Rojšek, predlika v Litiji, dr. Milan Lilek, strokovni svetovalec v tov. Iskra v Kranju, Mira Devevc v Razdrtem, Alojz Pavšič, čevljarški mojster v Mozirju, Alojz Sebanc, ključavničar v Krmelju, Jožef Bremec, upok. v Srednjem Lahovcu, Tončka Tavželj roj. Štrifof v Cerknici, Ivanka Šušteršič roj. Bohinc v Svetju in Egidij Gorenc v Mokronogu.

MIRAMAR

Poroča. V soboto, 9. septembra, sta se poročila v cerkvi sv. Rite v Boulogne sur Mer Drago Škulj in gđc. Nežka Arnšek. Mlademu paru sta bila za pričjo priporoki ga. Iva Škulj por. Kociman in Joško Arnšek. Novoporočencema želimo mnogo sreče in obilo božjega blagoslova.

Smrt dveh rojakov. V soboto, 9. t. m., je umrl v Moronu od kapi zadet Franc Likozar. Na mrtvaškem odru je ležal na svojem domu, odkoder je bil pogreb na moronsko pokopališče v nedeljo dne 10. t. m., dopoldne. Pogrebne obrede je opravil g. župnik Matija Lamovšek. Naj počiva v miru; preostalim naše sožalje.

RAMOS MEJIA

Komemoracija za pokojnim župnikom Janezom Kalanom v Slomškovem domu Z g. Kalanom Janezom je Slomškov dom v Ramos Mejiji izgubil svojega prvega duhovnega voditelja, soustanovitelja, pa tudi enega izmed najbolj požrtvovalnih podpornikov. V njem je ležal na mrtvaškem odru in Slomškov dom ga je tudi pokopal. V nedeljo, 10. t. m. mu je priredil spominsko proslavo, ki se je je udeležilo mnogo ljudi, vsa ramosmejiška slovenska srenja, in Kalanovi častivci tudi od drugod. Sveto mašo v njegov pokoj je imel msgr. prelat Novak, ki je imel med sv. daritvijo tudi lep govor. Poudarjal je v Kalanu njegovo veliko ljubezen do duhovskega poklica in njegovo zvestobo duhovništvu in izpolnjevanje vseh zahtev poklica, tako svete čistosti, globoke vere, osebne skromnosti, ki ni težila ne po časti, ne po oblasti, ter izredne darežljivosti. Podčrtal tudi njegovo osebno bol, ki je bila predvsem domotožje. V naročje Slomškovega duha v Slomškovem domu, zato ga je prosil, naj nad to tradicijo, ki jo je on ustvarjal, tudi bedi zanj zaneprej.

Po dolgem času se vam pozet oglasamo iz našega lepega Miramara. Letošnje leto smo imeli kar precej prireditev. Čeprav nas je malo, naš dom kar lepo napreduje. Dne 30. aprila smo imeli volitve. Izvoljen je bil sledeči odbor: predsednik Tone Prešiček, podpredsednik Lojze Trpin, tajnik Janez sovi in večjo interpretacijsko ter pevsko kulturo; tak zborček bi nam mogel ustvariti še lepše plošče in bi mimogrede dvigal raven petja splošnega zbora vse otročadi Slovenske vasi.

Novost: deklamatorski in recitacijski vložki je povsem uspeh in je za take nastope velika pridobitev, vredna posnemanja, seveda le v primeru, če so vložki tako primerno izbrani in deklamacije in recitacije tako izdelano prava izjema (ali pa še bolje) kot je bilo v primeru nastopa v Slovenski vasi. Popolnost in izgovorjavi ter naglasnanje slovenske besede, doživeto, naravno prednašanje, lepi, oblikovani glasovi — vse to kaže velik uspeh slovenskega solstva v Slovenski vasi, tako v jeziku kot v narodno-vzgojnem pogledu. Iz vrst teh otrok se bo le našel kdo, ki se bo tudi v njih nadaljnjem razvoju posvetil tako intenzivno gojitvi teh dragocenih talentov.

Treba je dati polno priznanje pevsko vzgojnemu delu učiteljice ge. Zdenke Virant-Janove, ki ne štedi z uredni in žrtvami za slovensko šolo in ta pevski zbor. Koncert, ki smo mu prisostvovali, je lep dokaz dragocenih prisov te ga truda, v okviru zastavljenih ciljev. Vsa skupnost je hvaležna slovenski šoli in voditeljici gospej Zdenki, posebno še otroci in njih starši. Zato je bila povsem na mestu zahvala, ki jo je gospej izrekel v imenu Društva Slovenska vas in staršev g. Dušan Šušteršič, ki je porabil priliko, da je vsem podal nekaj globokih misli o pomenu pevske kulture v slovenskosti za naše otroke. Eden od najmlajših pa je gospej izročil v poklon šopek rdečih nageljnov, pač simbol ljubezni in žrtev do slovenske besede in pesmi. Kajpada so številni navzoči dali duška svojemu zadovoljstvu z burnim ploskanjem.

Koncert otroškega pevskega zbora v Slovenski vasi 10. IX. 1967

Veseli smo vsakega slovenskega pevskega nastopa, posebno pa še otroškega. Ne le, ker je lepo otroško petje posebna ljuba muzika našim srcem, ampak tudi, ker vemo, kaj pomeni gojitev slovenske pesmi pri najmlajših v narodnem, jezikovnem, etično-verskem in splošno kulturnem pogledu, posebno še v tujini.

Letošnji koncert lanuškega otroškega zbora se je obogatil z neko posebnostjo: prapjeten je bil z recitacijami in deklamacijami, vsebinsko naslonjenimi na besedilo petih pesmi.

Koncert je imel štiri dele: nastop celotnega zbora, nastop starejših deklic, nastop najmlajših fantkov in deklic, in končno spet nastop celotnega zbora.

Zbor je, kot že od početkov, vodila ga. Zdenka Virant-Janova.

Vsebina koncerta je bila kaj pestra. Zeleni bi si v rokah program, vsaj kot razmnoženino, ki bi nam sproti dajal spoznavati tako avtorje besedil vseh izvajanih deklamacij in pesmi, kakor tudi njih skladateljce; na vsak način pa naj se le-ti vsaj napovedujejo v bodoče. To je interes publike in v veliko korist izvajavcem, da se vsi skupaj čim bolj spoznamo s tistim, ki so nam ustvarili te zaklade slovenske besedne pevske kulture; je pa tudi dolžnost hvaležnosti do njih.

Naslovi pesmi, ki so bile izvajane in kakor jih je kronistu podala voditeljica, so bile: Ej zate — škrjanček poje — Petelinov klic — Tri ptičice — Juhe, vigrud približa se — Ej vigrud je to — Planinarica — Oj hišica očetova — Kje so tiste stezice — Tri luže: — Anica in piščeta — Pikapolonca — Naša mamica pravi — Če — Porednežu — Sta-

men, Božidar Fink, dr. Milan Komar, Marko Krenžar, Zorko Simčič, Miloš Stare in Pavle Verbice. Razgovor je vodil g. Milan Magister, prisostvovalo mu je okoli 40 poslušalcev, ki so imeli dostop na osebna vabila.

Osebnosti

Poroča. V soboto, 9. septembra, sta se poročila v cerkvi sv. Rite v Boulogne sur Mer Drago Škulj in gđc. Nežka Arnšek. Mlademu paru sta bila za pričjo priporoki ga. Iva Škulj por. Kociman in Joško Arnšek. Novoporočencema želimo mnogo sreče in obilo božjega blagoslova.

Smrt dveh rojakov. V soboto, 9. t. m., je umrl v Moronu od kapi zadet Franc Likozar. Na mrtvaškem odru je ležal na svojem domu, odkoder je bil pogreb na moronsko pokopališče v nedeljo dne 10. t. m., dopoldne. Pogrebne obrede je opravil g. župnik Matija Lamovšek. Naj počiva v miru; preostalim naše sožalje.

RAMOS MEJIA

Komemoracija za pokojnim župnikom Janezom Kalanom v Slomškovem domu

MIRAMAR

Poroča. V soboto, 9. septembra, sta se poročila v cerkvi sv. Rite v Boulogne sur Mer Drago Škulj in gđc. Nežka Arnšek. Mlademu paru sta bila za pričjo priporoki ga. Iva Škulj por. Kociman in Joško Arnšek. Novoporočencema želimo mnogo sreče in obilo božjega blagoslova.

RAMOS MEJIA

Komemoracija za pokojnim župnikom Janezom Kalanom v Slomškovem domu Z g. Kalanom Janezom je Slomškov dom v Ramos Mejiji izgubil svojega prvega duhovnega voditelja, soustanovitelja, pa tudi enega izmed najbolj najbolj požrtvovalnih podpornikov. V njem je ležal na mrtvaškem odru in Slomškov dom ga je tudi pokopal. V nedeljo, 10. t. m. mu je priredil spominsko proslavo, ki se je je udeležilo mnogo ljudi, vsa ramosmejiška slovenska srenja, in Kalanovi častivci tudi od drugod. Sveto mašo v njegov pokoj je imel msgr. prelat Novak, ki je imel med sv. daritvijo tudi lep govor. Poudarjal je v Kalanu njegovo veliko ljubezen do duhovskega poklica in njegovo zvestobo duhovništvu in izpolnjevanje vseh zahtev poklica, tako svete čistosti, globoke vere, osebne skromnosti, ki ni težila ne po časti, ne po oblasti, ter izredne darežljivosti. Podčrtal tudi njegovo osebno bol, ki je bila predvsem domotožje. V naročje Slomškovega duha v Slomškovem domu, zato ga je prosil, naj nad to tradicijo, ki jo je on ustvarjal, tudi bedi zanj zaneprej.

Po dolgem času se vam pozet oglasamo iz našega lepega Miramara. Letošnje leto smo imeli kar precej prireditev. Čeprav nas je malo, naš dom kar lepo napreduje. Dne 30. aprila smo imeli volitve. Izvoljen je bil sledeči odbor: predsednik Tone Prešiček, podpredsednik Lojze Trpin, tajnik Janez sovi in večjo interpretacijsko ter pevsko kulturo; tak zborček bi nam mogel ustvariti še lepše plošče in bi mimogrede dvigal raven petja splošnega zbora vse otročadi Slovenske vasi.

Novost: deklamatorski in recitacijski vložki je povsem uspeh in je za take nastope velika pridobitev, vredna posnemanja, seveda le v primeru, če so vložki tako primerno izbrani in deklamacije in recitacije tako izdelano prava izjema (ali pa še bolje) kot je bilo v primeru nastopa v Slovenski vasi. Popolnost in izgovorjavi ter naglasnanje slovenske besede, doživeto, naravno prednašanje, lepi, oblikovani glasovi — vse to kaže velik uspeh slovenskega solstva v Slovenski vasi, tako v jeziku kot v narodno-vzgojnem pogledu. Iz vrst teh otrok se bo le našel kdo, ki se bo tudi v njih nadaljnjem razvoju posvetil tako intenzivno gojitvi teh dragocenih talentov.

Treba je dati polno priznanje pevsko vzgojnemu delu učiteljice ge. Zdenke Virant-Janove, ki ne štedi z uredni in žrtvami za slovensko šolo in ta pevski zbor. Koncert, ki smo mu prisostvovali, je lep dokaz dragocenih prisov te ga truda, v okviru zastavljenih ciljev. Vsa skupnost je hvaležna slovenski šoli in voditeljici gospej Zdenki, posebno še otroci in njih starši. Zato je bila povsem na mestu zahvala, ki jo je gospej izrekel v imenu Društva Slovenska vas in staršev g. Dušan Šušteršič, ki je porabil priliko, da je vsem podal nekaj globokih misli o pomenu pevske kulture v slovenskosti za naše otroke. Eden od najmlajših pa je gospej izročil v poklon šopek rdečih nageljnov, pač simbol ljubezni in žrtev do slovenske besede in pesmi. Kajpada so številni navzoči dali duška svojemu zadovoljstvu z burnim ploskanjem.

RAMOS MEJIA

Komemoracija za pokojnim župnikom Janezom Kalanom v Slomškovem domu

Jelenc, blagajnik Janko Gornik, gospodar F. Gornik st., razsodišče Tone Japelj, referent za mladino Ivan Škulj. Po odstopu g. Jelencu je prevzela mesto tajnika ga. Marija Marolt. Po volitvah smo imeli vsi člani in članice s svojimi družinami skupno kosilo.

Dr. V. Kisovec je 7. maja praznoval svoj 83. rojstni dan. Na željo njegovih prijateljev iz Mar del Plate smo pripravili kosilo v našem domu, kjer se je zbralo veliko naših znancev iz Mar del Plate in Miramara. Preživeli smo lep popoldan in kar prehitro je minil čas, ko so se naši rojaki iz Mar del Plate poslovili z obljubo, da se bomo čimprej zopet dobili v našem domu.

28. maja smo imeli kolino. Malo bolj zgodaj kot druga leta. Na ta dan se zbere v našem domu največ-rojakov, ker si vsak zaželi enkrat na leto naših pristnih domačih krvavice in pečenic.

Ta dan smo imeli tudi poslovitev od našega pevovodje Slavka Tršinarja, ki s tako ljubezno prihaja med nas in se trudi, da ne bi naša lepa slovenska pesem izumrla. V imenu Slovencev iz Miramara se je od njega poslovil predsednik Tone Prešiček. Z lepimi besedami se mu je zavalil za ves trud in požrtvovalnost. Zelen mu je srečno pot, veselo snidenje s svojimi domačimi, in skorajšnjo vrnitev zopet med nas. G. predsednik se pe tudi lepo zahvalil g. inženirju Leopoldu Leskovarju, ki nam vsako leto daruje lepe rejenege prešiča in s tem omogoči, da v našem domu napravimo tako okusne koline.

Domobranksko proslavo smo imeli tretjo nedeljo v juniju. Predsednik je v kratkih besedah opisal pomen te proslave, na kar je g. Lojze Trpin imel govor o naših padlih junakih domobrancih. Sledile so deklamacije in recitacije učencev šolskega tečaja Janeza Trdine. Vseh žrtev smo se spominjali z enominutnim molkom, nakar se je s pesmijo „Oče, mati, bratje in sestre“ zaključila žalna proslava.

Po kratkem odmoru se je začela proslava Majniške deklaracije. O pomenu Majniške deklaracije je govoril g. Tone Japelj. Otroci so deklamirali pesem V domovini. S pesmijo „Lepa naša domovina“ je bila proslava Majniške deklaracije zaključena. M. M.

RAMOS MEJIA

Komemoracija za pokojnim župnikom Janezom Kalanom v Slomškovem domu Z g. Kalanom Janezom je Slomškov dom v Ramos Mejiji izgubil svojega prvega duhovnega voditelja, soustanovitelja, pa tudi enega izmed najbolj najbolj požrtvovalnih podpornikov. V njem je ležal na mrtvaškem odru in Slomškov dom ga je tudi pokopal. V nedeljo, 10. t. m. mu je priredil spominsko proslavo, ki se je je udeležilo mnogo ljudi, vsa ramosmejiška slovenska srenja, in Kalanovi častivci tudi od drugod. Sveto mašo v njegov pokoj je imel msgr. prelat Novak, ki je imel med sv. daritvijo tudi lep govor. Poudarjal je v Kalanu njegovo veliko ljubezen do duhovskega poklica in njegovo zvestobo duhovništvu in izpolnjevanje vseh zahtev poklica, tako svete čistosti, globoke vere, osebne skromnosti, ki ni težila ne po časti, ne po oblasti, ter izredne darežljivosti. Podčrtal tudi njegovo osebno bol, ki je bila predvsem domotožje. V naročje Slomškovega duha v Slomškovem domu, zato ga je prosil, naj nad to tradicijo, ki jo je on ustvarjal, tudi bedi zanj zaneprej.

Po sv. maši je nad 30 barvanih skioptičnih podob pokazal pokojnega župnika v raznih prilikah in Slomškovem domu. Tako pri polaganju temeljnega kamna in pri odprtju doma, ki je bil največji praznik pokojnika, kakor je rekel s svojo besedo, ki jo Dom hrani povzeto na trak in jo je tokrat spregovoril, kot da stoji živ med nami.

Nato je zapel mladinski oktet iz Bevezateguija dve žalostinki Gozdž je že zelen in Poljana toži, v zahvalo, ker je bil prvi katehet v njihovi šoli.

Spominski govor je imel njegov rojak prof. dr. Tine Debeljak, ki je pokojnika orisal v različnih prerezih, na koncu pa se ustavil ob mladostnih spominih in posebej očrtal Kalanovo privezanost na rodni dom, na svoj Puštal s hribeem, kraj, ki mu je bil „središče sveta“. Omenil je tudi njegovo pisateljsko delo ter pojasnil položaj Hribeca, katerega je pokojnik opisal v svoji črtici Veliki teden, ki jo je nato prebral Franček Breznikar. Za konec pa je ramoski cerkveni zbor pod vodstvom Gabriela Čamernika zapel pesem Jaz sem življenje in vstajenje, ki je lepo dopolnila prejšnji Kalanov opis vstajenskih običajev, ter večno ganljivo slovensko žalostinko Vigrud se povrne. S tem se je lep spominski večer tudi zaključil.

RAMOS MEJIA

Komemoracija za pokojnim župnikom Janezom Kalanom v Slomškovem domu

Vsak teden ena

VPRASANJE Dr. Alojzij Gradnik

Čemu nočoj si brez besed, čemu zapiraš srca dver? Kaj ni ti drag ta moj nemir, teh rok osamljenih trepet?

Vlak dirja skozi noč, domu sto srečnih pelje zdaj ljudi, sto drugih za slovo ihti, komu pa drug bom jaz, komu.

SLOVENCI PO SVETU

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

Občna zbora društev protikomunističnih borcev

V Clevelandu je imela občni zbor Zveza društev slov. protikomunističnih borcev. Na njem je bil izvoljen desondani odbor s predsednikom Karlom Mauserjem ter tajnikom Jožetom Melaherjem na čelu.

Istočasno je bil tudi občni zbor Društva slov. protikomunističnih borcev Tabor. Na tem obnem zboru je bil izvoljen novi odbor s predsednikom Milanom Zajcem na čelu, le tajnik je ostal še naprej Pavle Borštnik.

KANADA

Člani folklorne skupine Nagelj — 24 deklet in 6 fantov v starosti 10 do 22 let — iz slovenske fare Marije Pomagaj v Torontu, je nastopilo 5. avgusta v okviru Ontarijskega dne v gledališču na prostem Place of Nations na svetovni razstavi v Montrealu. Slovenska narodna skupina je pod vodstvom Cirila Soršaka nastopila dvakrat z rajalnimi točkami na slovenske melodije in v slovenskih narodnih nošah. Poleg Slovencev je v okviru Ontarijskega dne nastopalo še 21 drugih narodnosti.

PO ŠPORTNEM SVETU

V Celju je bil 13. 8. peti moški meddržavni laškoatletski dvoboj med Jugoslavijo in Švico. Zmagala je tudi pot Jugoslavija s 116:96. Postavljen ni bil noben nov jugoslovanski rekord, švicar Edi Hubacher pa je postavil nov rekord v metu krogle s 17,67. Edini atlet ki je dosegel dve zmagi je bil Celjan Zuntar v teku na 10.000 in 5.000 m. Jugoslavoani so zmagali 12 krat, švicarji pa 8 krat. Med tekmovanjem so tekmovali tudi dame in Lubejava je postavila nova rekorda na 100 m z 11,7 in na 200 m z 24,1, ni ji pa uspelo postaviti rekorda na 400 m.

V Planici so začeli z gradnjo največje skakalnice za smučke polete. Dokončana naj bi bila do zime, marca prihodnjega leta pa bi bili prvi poskusni poleti na novi velikanki. Dosedaj so že izkopali približno 8000 kub. metrov materiala. Višina razlika od starta do odskočišča znaša 100 m, od tu pa do vznožja pa še 125 m, skakalec bo v enem poletu opravil pot, ki bo dolga 800 metrov.

Iz zgodovine slovenskega nogometa: Kmalu po prvi svetovni vojni so ustanovili v Ljubljani Slovana, šparto in Svobodo, v Mariboru Slovenski športni klub Maribor, pa še SK Rote Elf in SK Hertha, v Celju pa še SK Celje.

Leta 1919 je bila v Zagrebu ustanovljena jugoslovanska nogometna zveza, kateri so se 1920 priključili slovenski klubi; zveza se je razdelila na ljubljansko, beograjsko, zagrebško, splitsko in sarajevsko podzvezo. Tega leta so bili v Ljubljani ustanovljeni še SK Jadran, ŽSK Hermes, ASK in SK Primorje, v Mariboru SK Vesna in v Celju SK Svoboda. Prvič so tudi izvedli podvezno prvenstvo, v katerem je igralo sedem klubov. Ilirija je prvenstvo osvojila brez poraza, zabila je 53 golov, dobila pa le tri.

V Bukarešti se je v nedeljo zaključilo svetovno prvenstvo v grškorijski rokborbi. Največ naslovov je odnesla Sovjetska zveza: 4, Rumunija 1, Finska 1, Madžarska pa 2.

Srednješolski tečaj ravn. Marka Bajakua sporoča: Ob 100-letnici ustanovitve slovenskega gledališča

Srečanje s Cankarjem Pripravljata prof. Al. Geržinič in režiser Nikolaj Jelocnik za 23. septembra ob 19.30 v Slovenski hiši.

Vabljeni dijaki srednješolskega tečaja in njihovi starši.

Vestnik SFZ

Športni dnevi:

Nadaljeval se je turnir v nogometu za Mladinske športne dneve. V prvi igri je dobil točke odsek iz San Martina, ker se ni predstavilo moštvo iz Morona.

Naslednji igra pa sta igrali moštvi iz Ramos Mejie in Slovenske vasi. Zmagalo je moštvo iz Ramosa 3:2. Gole pa so naredili sledeči igralci: za Ramos Kogovšek F., Keršič M., Kogovšek; za Slovensko vas pa sta naredila gola Goljevšek M. in Grohar P.

Prihodnjo nedeljo se bo končal ta turnir s sledečimi igrami: 8.30 San Justo — Morón; 10.30 San Martin — Slovenska vas.

OBVESTILA

Sobota, 16. septembra:

V Slomškovem domu ob 13.30 sestanek naraščajnic in mladenk
Na pristavi - Castelar ob 16 sestanek članice dekliskega krožka, ob 17 pa sestanek članov SFZ.

Nedelja, 17. septembra:

V Slovenski hiši po mladinski maši zvezna sestanka SDO in SFZ. Razgovor Nikolaja Jeločnika o novem dramskem delu Zorka Simiča „Krst pri Savici“.

V Berazateguiju ob 14.30 mladinska čajanka s šaljivimi točkami. Pred čajanko koncert krajevne mladinskega okteta pod vodstvom J. Omahne.

V Ateneu Don Bosco, R. Mejía, ob 11 koncelebrirana maša in blagoslovitev zastave Slovenskega državnega gibanja. Na slovenski pristavi v Castelarju ob 16 predavanje R. Smerusja o okrožnici Pavla VI. Napredek narodov.

Sreda, 20. septembra:

V Slovenski hiši ob 20 sestanek šport. referentov za mladce in naraščajnice.

Sobota, 23. septembra:

V Slovenski hiši ob 17 sestanek SKAD-a. Predava dr. V. Brumen o spora med rodovi v emigraciji.

V Slomškovem domu ob 20 predavanje dr. F. Zaklji: Potovanje po Bližnjem vzhodu. Številne skiptične slike V Našem domu, San Justo, pomladanski večer

V Slovenskem domu v San Martinu ob 18.30 roditeljski sestanek.

Nedelja, 24. septembra:

V Slovenski vasi XV. mladinski dan V Slomškovem domu družinska nedelja.

Sobota, 30. septembra:

V Slomškovem domu ob 20 veseligrigra Zenin iz Amerike.

Nedelja, 1. oktobra:

V Slovenskem domu v San Martinu peta velika tombola.

V Slomškovem domu ob 20 ponovitev veseligrigra Zenin iz Amerike.

Sobota, 14. oktobra:

V Slomškovem domu otvoritev razstave slovenskega izseljenskega tiska.

Nedelja, 15. oktobra:

Praznik slovenske besede. Celodnevna prireditev ob obletnici Slomškovega doma.

V Slovenski strojni delavnici dobi službo

- ŽELEZOSTRUGAR, orodjar (matricero)
- VAJENEC za strojno obrt, starost nad 14 let
- DELAVEC star od 20 do 30 let za splošno strojno in ročno delo.

Naslov:

BOSE
Remedios de Escalada 135
Saenz Peña - FNGSM
T. E. 757-4088

Deveti kuturni večer Slov. kult. akcije bo tokrat v Slomškovem domu v Ramos Mejii in sicer v soboto dne 16. septembra 1967 ter bo ob izidu prve publikacije desete jubilejne zbirke v obliki družabnega prijateljskega večera. Avtor prve knjige, Vinko Brumen, bo prebral Epilog k Iskanju, prof. Al. Geržinič bo podal nekaj misli ob Pregledu svetovnega slovstva, Ruda Jurčec pa ob Lučeh in sencah osvetlil nekaj srečanjs s prehojene poti naše založbe. Hrana in pijača bo v režiji Slomškovega doma in bo na izbiro udeležencev in prosimo po možnosti prijavo do 15. sept. opoldne na tel. 69-9503 ali pa osebno.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Izvršni odbor Zedinjene Slovenije ponovno sporoča društvenim članom, da že od 1. januarja t.l. zavarovalnica "Mina", pri kateri ima društvo zavarovane svoje člane, zahteva za vsako novo prijavo lastnoročno izpolnjeno in podpisano izjavo o zdravstvenem stanju člana, na podlagi katere odloči o sprejemu ali pa pošlje prijavitelca na zdravniški pregled. Zato se spet opozarjajo vsi tisti člani, ki so bili lansko leto v zaostanku s članskimi obveznostmi, pa so v tem koledarskem letu plačali zaostalo in tekoče članarino, da morajo v društveni pisarni ali v dušnopastirski pisarni dvigniti odgovarjajoči obrazec in ga izpolnjenega vrniti. Samo na ta način bo mogoče te člane prijaviti in še to šele z veljavnostjo osrednjo dne naslednjega mesca.

SLOV. PLANINSKO DRUŠTVO BARILOCHE

vabi vse slovenske smučarje, da se udeležijo

slovenskih smučarskih tekem

ki bodo v nedeljo, 24. sept., ob 11 na Cerro Cathedral v San Carlos de Bariloche

Prijave sprejemajo:

Slov. planinsko društvo Bariloche
Cerro Cathedral, pri g. D. Bertonelju, v Buenos Airesu pa na tel. 658-9908

Svobodna Slovenija v vseh letih izhajanja in izdavanja Zbornikov ni imela nobene prireditve, da bi nabirala v tiskovni sklad.

Da bi krila stroške obsežnega Jubilejnega Zbornika, povečanih števil list, Informativnega biltena in drugih izrednih izdatkov, so prijatelji Svobodne Slovenije letos organizirali nagradno žrebanje, pri katerem že plačilo 300 pesov za tiskovni sklad daje možnost, da dobiti

najmodernejši televizijski aparat

Srečko kot potrdilo za plačani znesek v tiskovni sklad dobiti v Slovenski hiši, v vseh slovenskih domovih ter pri stalnih poverjenikih Svobodne Slovenije. Pohitite z nakupom srečk, ker bo žrebanje že zadnji teden v oktobru po argentinskem državnem žrebanju.

Društveno vodstvo, ki mu poslovanje v tej stvari nalaga dosti truda, se z vsjo vestnostjo prizadeva, da olajšuje članom postopke, ki so nujni, Vendar pa opozarja, da odklanja vsako odgovornost, če bi zaradi neizpolnitve gornjega navodila ne moglo izplačati posmrtnine.

Pripominja se, da za člane, ki jih zaradi starosti ali zdravstvenega stanja zavarovalnica ne bi sprejela, in za prijavljene otroke članov do 18. leta starosti velja v celoti stari posmrtninski sistem.

Nujno in zastarelo pošto naj dvignejo v pisarni Zedinjene Slovenije: Dragan Alojzij, Bogdan Golmajer (3), Roza Ivančič, Ivan Koračič, Franc Zidarčič (2), in Fran Žumer.

V društveni pisarni je tudi pismo na ime Adaš, odposlano iz Vrnjačke Banje.

Za boljšo postrežbo naših vedno številnejših strank, so od 1. septembra 1967 dalje uradne ure sledeče:

ob torkih, četrtek in sobotah od 16 do 20

SLOVENSKA HRANILNICA

Bm. Mitre 97 Ramos Mejía. T. E. 658-6574

Izšlo! Simič: Zgodaj dopolnjena mladost

Dr. FRANC KNAVS ODVETNIK

Lavalle 1290, p. 12, of. 2, Capital T. E. 35-2271

Uradne ure od 17-20

Na telefonu tudi dopoldne (10-12)

Luján, Francia 952

T. E. 735 ali 516

V petek in soboto od 9-13

SEPTEMBER

23

Sodeluje orkester PLANIKA

NAŠ DOM

Hipólito Irigoyen 2756

San Justo

SDO

Slovenska vas

SFZ

15. MLADINSKI DAN

24. septembra 1967 na športnem igrišču

Program:

- 9.30 Mladinska sv. maša
14.30 Govor krajevne predsednika SFZ
15 Nastopi: Naraščajnice, naraščajniki, mladenke mladci, dekleta, fantje
19 Predvajanje filma z olimpiade v Tokiu

Vsi na Mladinski dan

Janez Jalen

Trop brez zvoncev

Povest

V gnezdo nad Savico je prav ta hip orel prinesel mladičem ruševca.

Nadgobjar Vencelj Hrušček se je na vsa usta smejal, ko je pripovedoval, da je stražmojster Korenc odpeljal žandarja Kranbergerja brez puške in sablje in brez klobuka v Ljubljano. Taki da so prepisli. Kaj težko sta se Martinč in Peter čudila Vencelju, ko je na široko razkladal, kako je nekdo med vasovanjem odnesel Kranbergerju puško in sabljo in bajonet in klobuk in vse.

„Le kdo bi utegnil biti?“ je kakor sam zase spregovoril Znojev Martinč. „Tebe sem sumil,“ je priznal Vencelj. „Pa vidim, da po Ukancu in Komarčiči hodiš.“

„No, saj,“ je hotel biti Martinč skoraj nejevoljen.

„Mu nihče pravzaprav nič ne more, kdor je bil,“ je razlagal Vencelj. „Samo če si državnih reči ne bo obdržal. Žandar je dolžan paziti na svoje orožje. Če ga odloži in mu ga kdo skrije, sam odgovarja.“

„Aaa, toko!“ Znojev je komaj s pol očesa ošinil Petra.

„Ti seveda ne veš, ko nisi bil vojak,“ ga je poučil Peter.

Novica o Kranbergerju je kar zašumela po Ukancu. Najbolj vesela je bila Grmova špelca: „Joj, bo letos fletno po planinah, ko ne bo Kranberger šaril okrog,“ je ploskala z rokami.

„Nič se nikar ne veseli,“ se je oglašil Grm. „Bom tujo planšarico najel. Ti boš pa doma ostala.“

„Zakaj?“ je bila špelca presenečena. „Zato ker priloznost rada tatu naredi.“ Grm je pogledal Petra, špelca pa ni nič več vprašala. Seveda, sama ni vedela, da je prav ona kot najstarejši otrok nekaj mesecev prejgodaj prišla na svet. Njen oče pa še ni pozabil, s kakšno zadrego se je moral ženiti.

Da so Grmovi prej skončali, so prijeli za grabljišče še Peter in Martinč in celo Vencelj, ki je vso družbo povabil na vino. Še za dne je v krčmi pri Starem kladivu nagajivo zapel Grmovi špelci:

„Ti boš pa doma ostala, bridko se boš jokala.“

„Pa se ne bom,“ je udarila špelca z levo veselo po mizi. Z desno pa je stisnila Petrovo roko.

Pozno zvečer se Hruščeki ni več ljubilo hoditi na Bistrico. Spal je pri svojem prijatelju Hribarjevem Petru, ki ga je večasih dolžil, da mu hoče prevzeti Tkalčevu Jerco. Njenega imena ves večer nobeden ni omenil, dasi sta oba mislila: Bog ve, kako ji je?

Vznemirjeno jezero

Odevetel je majnik, šmarnice okrog vasi so zorele že v seme, na vrhu Rud-

nice jih je bilo že vse belo, više v gorah so se pa šele razpuščale. V ločju na koncu jezera so race prepeljavale svoj svoj odraščajoči rod. Iz orlišča sta se vsak dan glasneje oglašala mladiča. Da ju nakrmita, sta stara dva grdo gospodarila po lovišču. Zjutraj in zvečer se je hodila srnjad past na poseke. Že tako bolj plašljivi srnjaki so postali še opreznjši, kakor bi vedeli, da je potekel zanje čas prizanašanja in da je zakupnik lova to leto nenavadno zgodaj napovedal svoj prihod v Bohinj. Kozla, ki naj bi ga podrla krogla iz gospodove puške, je Hribarjev Peter odbral v Ukancu. Lep šesterak je bil in precej težak. Natančno je dožgal vse njegove stečine. Da bi ga imel kakor privezanega, se je lovec prejšnji popoldan še enkrat prepeljal vzdolž jezera v čolnu, katerega je bil najel po Venceljnovem naročilu za čas lova. Doživljal je izredno lepe poglede. Da bi bil gospodar z njim, bi bil lahko odbrana grnjaka uplenil že zvečer, zjutraj pa še dva druga šesteraka.

Zadovoljen s svojim obhodom se je Peter vrnil k čolnu ob izlivu Savice. Prepodil je race, ki so se pasle tam naokrog. Zagagale so in se čofotaje dvignile. Letele so proti sredini jezera. Naenkrat pa so zviškoma padle nazaj na vodo. Srebrno so zablestele v soncu njih peruti in že ni bilo nikjer več nobene videti. Le rahli kolobarji, čimdalje širši, so izdajali kraj, kjer so se potopile. Nizko nad jezerom pa je zakrožil orel.

Na strel Peter niti misliti ni mogel; bilo je predaleč. Zamikalo ga je, da bi skočil v čoln in hitel reševat napadene race pa se mu ni zdelo vredno. Več kot ene same ropar tako ne more odnesti.

Peter se je prikrl, da bi orla prav nič ne motil. Sam pri sebi je pa celo upal, da bo morebiti kasneje gospodar ptičev odnašal svoj plen v gnezdo ne previsoko žezenj in se mu posreči sklestiti ga na tla. Za vsako morebitnost je pripravil puško. Skozi daljnogled je pa pričel opazovati do smrti preplašene race in upjado, ki jim je skušala priti do živoga.

Po kolobarčkih je Peter spoznal, da plavajo race pod vodo in beže v zavetje pod previsne veje grmovja na obrežju. Pa skoraj vselej, kadar je katera izmed preganjanih ptičev samo za hip pomolila kljun iz vode in dihnila, je šinil orel proti njej, pograbitni pa nobene ni mogel. Prišel je zasledovati eno samo ptičo. Posrečilo se mu je, da jo je ločil od jate, jo dolgo drevil naokrog, dokler ni vse upehane pograbil s kremplji in jo iztrgal iz vode. Raca je nekajkrat presunljivo kriknila, pa brž omagala in območnila. Orel se je dvigal vedno više. Izpod roparjevih krempljev je pa še vedno odletavalo perje in počasni padalo na mirno gladino jezera.

Res je ropar nesel svoj plen čez Petra, pa najmanj za pet strelcev previsoko. Kakor iz onemogle jeze, da ga

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Staro

Redactor: José Kroselj

Redacción y Administración: Ramón Falcón 4158, Buenos Aires

T. E. 69-9503

Argentina

CORREO Central B ARGENTINO
FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 910.387

Naročnina Svobodne Slovenije za leto 1967: za Argentino \$ 1.900.—. Pri pošiljanju po pošti doplačilo \$ 100.—. Za ZDA in Kanado: 12 dolarjev za pošiljanje z letalsko pošto, in 9 dolarjev za pošiljanje z navadno pošto.

Balleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, Bs. Aires. T. E. 33-7213

JAVNI NOTAR

Francisco Raúl Casante

Escribano Público

Pta. baja, ofic. 2

Cangallo 1642 Buenos Aires

T. E. 35-8827

PRIDITE IN VESELITE SE Z NAMI OB PRIHODU POMLADI!

VOLILI BOMO KRALJICO VESELE IGRE IN DARILA

(Nadaljevanje prihodnjic)